

Teaching Guide

Identifying Data					2023/24
Subject (*)	Socio-educational approaches to equality	Code	615525021d		
Study programme	Máster Universitario en Políticas Sociais e Intervención Sociocomunitaria (a distancia)				
Descriptors					
Cycle	Period	Year	Type	Credits	
Official Master's Degree	1st four-month period	Second	Optional	6	
Language	SpanishGalician				
Teaching method	Non-attendance				
Prerequisites					
Department	Didácticas Específicas e Métodos de Investigación e Diagnóstico en EducaciónPedagogía e Didáctica				
Coordinador	Arias Rodriguez, Maria Alicia	E-mail	alicia.arias.rodriguez@udc.es		
Lecturers	Arias Rodriguez, Maria Alicia Arza Arza, Neves Gabriel Fernandez, Narciso de Iglesias Galdo, Ana Maria	E-mail	alicia.arias.rodriguez@udc.es neves.arza@udc.es narciso.de.gabriel@udc.es ana.iglesias@udc.es		
Web	http://www.sociologia.udc.es/gl/estudos/m%C3%A1sters/mestrado-en-pol%C3%ADticas-sociais-e-intervenci%C3%B3n-sociocomunitaria				
General description	The aim is to guide students in the practice of grounded reflection and in the discovery of new questions that allow them to objectify some of the social elements that contribute to the generalisation of the culture considered common, and thus become aware of the degree of coercion and/or consent of social relations according to the gender variable. The need to appropriate this theoretical-critical framework, of a socio-historical nature, for the design and development of truly co-educational social projects will be defended, that is, projects that provide reasons for the urgent need to incorporate feminist knowledge into professional practice and also into everyday life, and thus contribute to reducing the different gender cleavages and to moving towards more inclusive and fairer societies The principle of democratic debate will be upheld in the classes, listening to and respecting all the different opinions on the subjects dealt with, both from the teaching staff and the students.				

Study programme competences / results

Code	Study programme competences / results
A1	CE1 - Determinar as dimensións e categorías axeitadas para o diagnóstico e a análise científica das situacións de exclusión social.
A2	CE2 - Interpretar os feitos e as políticas sociais desde os distintos paradigmas teóricos vixentes na análise da exclusión.
A3	CE3 - Diseñar e desenvolver procesos de observación e documentación para o estudo das políticas e os sistemas de benestar social.
A4	CE4 - Recompilar e interpretar a información suficiente para chegar a diagnósticos fiables sobre os riscos de exclusión e os factores de vulnerabilidade social.
A5	CE5 - Interpretar as situacións e os procesos de marxinação social e económica de colectivos desde unha perspectiva histórica e macroestrutural.
A6	CE6 - Avaliar a capacidade e eficacia das medidas de intervención para corrixir ou previr situacións e procesos de exclusión social.
A7	CE7 - Identificar e valorar a posibilidade de intervención e prevención en procesos de conflictividade social.
A8	CE8 - Identificar procesos e factores de cohesión social, e deseñar medidas para a súa potenciación.
A10	CEM2 - Dominar as principais ferramentas conceptuais e técnicas que permiten definir un colectivo e unha problemática migratoria como obxecto de estudo e análise.
A11	CEM3 - Demostrar un coñecemento avanzado e crítico sobre as teorías e os debates académicos actuais de maior relevancia sobre as dinámicas migratorias e os procesos de integración dos colectivos migrantes.
A14	CEM6 - Actuar como profesional competente e cualificado/a no ámbito da análise das migracións internacionais e do traballo con colectivos migrantes.
A15	CEG1 - Demostrar coñecementos avanzados sobre a evolución histórica da discriminación das mulleres e dos marcos ideolóxicos e teóricos que xustifican e confrontan as desigualdades de xénero.

A16	CEG2 - Dominar as ferramentas conceptuais e metodolóxicas para identificar e analizar os mecanismos de exclusión e a vulnerabilidade vinculados ás áncoras patriarcais do sistema social.
A17	CEG3 - Aplicar a perspectiva de xénero como enfoque epistemolóxico e metodoloxía de investigación e de intervención sobre a realidade social.
A18	CEG4 - Examinar contextos e situacións de violencia e discriminación de xénero e sexual desde unha perspectiva teórica complexa e comprometida.
A19	CEG5 - Explicar os principios básicos que orientan os distintos tipos de políticas de igualdade desenvolvidos e as claves para avaliar a súa eficacia.
A20	CEG6 - Actuar como profesional competente e cualificado/a no ámbito do diagnóstico, o desenvolvemento e a xestión de políticas de igualdade de xénero.
A22	CEE2 - Manexar ferramentas conceptuais e metodolóxicas para a análise da vulnerabilidade asociada a formas de convivencia e a determinados grupos de idade.
A23	CEE3 - Identificar as dinámicas interxeracionais, biolóxicas e socioeconómicas que xeran situacións de exclusión.
A26	CEE6 - Actuar como profesional competente e cualificado/a no ámbito do deseño, a xestión e a avaliación de políticas de intervención dirixidas á conciliación familiar e ás necesidades dos maiores.
B1	CB1 - Demostrar coñecementos avanzados, de carácter multidisciplinar, para a investigación e o exercicio profesional no ámbito da exclusión social.
B2	CB2 - Aplicar e integrar os coñecementos a contornos e problemas emerxentes e indefinidos, na práctica investigadora e profesional.
B3	CB3 - Seleccionar o marco científico adecuado para avaliar as evidencias dispoñibles e postular hipóteses razoadas sobre a avaliación previsible dos feitos sociais estudados.
B4	CB4 - Identificar os dilemas éticos e a responsabilidade social tras os retos formulados na práctica profesional e investigadora.
B5	CB5 - Comunicar con claridade os coñecementos e problemas científicos sobre os que se traballa tanto a un público non experto como de especialistas.
B6	CB6 - Posuír e comprender coñecementos que proporcionen unha base ou oportunidade para ser orixinais no desenvolvemento e/ou a aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación.
B7	CB7 - Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
B8	CB8 - Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
B9	CB9 - Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades.
B11	CB11 - Participar en proxectos de investigación e colaboracións científicas no ámbito da exclusión social, en contextos interdisciplinares e de transferencia de coñecementos.
B12	CB12 - Manter responsabilidade e compromiso co desenvolvemento profesional continuo de forma autónoma.
B13	CX1 - Comprender e integrar coñecementos complexos para traducilos en propostas de investigación e programas de intervención en contextos sociais problemáticos.
B14	CX2 - Realizar unha análise crítica da realidade social e do desenvolvemento profesional vinculada aos feitos sociais sobre os que se traballa.
B15	CX3 - Deseñar, aplicar e avaliar proxectos de investigación en ciencias sociais relacionados cos procesos e as situacións de exclusión social.
B17	CX5 - Elaborar e defender informes, proxectos e memorias no campo das ciencias sociais.
B18	CX6 - Valorar a adecuación das distintas ferramentas teóricas, metodolóxicas e técnicas ás preguntas e os obxectivos específicos formulados sobre a realidade social e as políticas sociais.
B19	CX7 - Dar respostas innovadoras e orixinais ante situacións problemáticas emerxentes relacionadas coa exclusión social.
B22	CX10 - Recoñecer e valorar os xuízos de valor e as evidencias nos argumentos que sosteñen as descripcións e políticas sobre a realidade social.
C1	CT1 - Expresarse correctamente, tanto de forma oral como escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C3	CT3 - Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.

C5	CT5 - Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	CT6 -Adquirir habilidades para a vida e hábitos, rutinas e estilos de vida saudables.
C7	CT7 - Desenvolver a capacidade de traballar en equipos interdisciplinares ou transdisciplinares, para ofrecer propostas que contribúan a un desenvolvemento sostible ambiental, económico, político e social.

Learning outcomes			
Learning outcomes	Study programme competences / results		
Reflect about the current situation of the women splitting of the knowledge of his historical memory, as well as of the difficulties and challenges to which confront loaning special attention to those that present a greater risk of social exclusion	AC2 AC5 AC15 AC19 AC23	BC7 BC8 BC9 BC11 BC12 BC14 BC22	CC1 CC3 CC5 CC6
Reflect about the suitability and validity of the constructo gender, of his transmission through the process of socialisation as well as of his incidence in the creation of the stereotypes of gender, in the construction of the identity of gender and in the attribution of roles and social status.	AC6 AC7 AC8 AC11 AC14 AC17 AC18	BC1 BC2 BC3 BC4 BC5 BC13 BC18	CC1 CC3 CC5 CC7
Car-diagnose the situation of game of the women, valuing the objective and subjective factors that inciden in the insertion and the professional and occupational development and in the improvement of the quality of life	AC1 AC3 AC4 AC10 AC16 AC17 AC20 AC22 AC26	BC1 BC6 BC15 BC17 BC19	CC1 CC3 CC5 CC7

Contents	
Topic	Sub-topic
Theme 1. Women's access to the education system	1.1 Exclusion, dependence and autonomy. 1.2. Literacy and primary schooling.. 1.3. Secondary and higher education. The UDC as an example
Theme 2: Women's access to the professions	2.1. The teaching profession: opportunities and resistances 2.2. Spain's first female university professor: Emilia Pardo Bazán 2.3. The woman writer
Theme 3. Neoliberalism and Patriarchal Pedagogy	3.1. Neoliberalism 3.2. Commodification of education
Theme 4. Coercion, consent and coeducation	4.1. Effects of patriarchy in the educational system. 4.2. Feminism and coeducation. 4.3. Strategies for designing coeducation projects.

Theme 5. Career guidance with a gender perspective	5.1 Gender barriers in academic and vocational decision-making and in labour market integration 5.2 Aims, characteristics and guidelines for intervention 5.3 Programmes and experiences in the school and work environment
Theme 6.-Good practices of equality in the educational and work environment	6.1. Good coeducational practices in guidance. Indicators, tools for their detection and examples 6.2.Women's entrepreneurship in Spain 6.3. From positive actions to gender mainstreaming in labour market insertion projects.

Planning				
Methodologies / tests	Competencies / Results	Teaching hours (in-person & virtual)	Student?s personal work hours	Total hours
Student portfolio	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A10 A11 A14 A15 A16 A17 A18 A19 A20 A22 A23 A26 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B11 B12 B13 B14 B15 B17 B18 B19 B22 C1 C3 C5 C6 C7	40	100	140
Personalized attention		10	0	10

(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
Methodologies	Description
Student portfolio	Online students must submit the portfolio in which they must collect the activities proposed by the teachers of the subject. The portfolio will be delivered through the Virtual Campus and on the dates specified for the first or second opportunity. ONLINE students must get in touch with those responsible for each module.

Personalized attention	
Methodologies	Description
Student portfolio	In the personalised attention, the teachers will resolve any doubts the students may have about the different topics to be worked on in the subject. During these sessions, students' work will be monitored, supervising and guiding more directly the process to be followed in each of the activities carried out. This personalised attention will be given via Teams or email. This timetable is posted on the Virtual Campus IN ORDER TO BE ABLE TO ORGANISE THIS ATTENTION. STUDENTS MUST FIRST COMMUNICATE WITH THE TEACHER VIA EMAIL (IN THAT EMAIL THE STUDENT WILL REQUEST INDIVIDUAL). REMEMBER THAT THE TEACHER IS THE ONE WHO WILL SET THE SCHEDULE FOR THAT TUTORIAL.

Assessment			
Methodologies	Competencies / Results	Description	Qualification

Student portfolio	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A10 A11 A14 A15 A16 A17 A18 A19 A20 A22 A23 A26 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B11 B12 B13 B14 B15 B17 B18 B19 B22 C1 C3 C5 C6 C7	The portfolio collects the activities that will count for the evaluation and that will be proposed by the teaching staff at the beginning of each module. The online students will present a portfolio with the activities indicated by the teaching staff (a section will be enabled in the Virtual Campus). In order to pass the subject all/ the students must have passed all the activities of each module (if any module is failed, the portfolio will be failed, whether the student is on-site, online or on-site). The weight in the final qualification of each module is as follows: -15% module I (subject 1 and 2) -30% for module II (topic 3 and 4) - 10% for module III (subject 5) -45% for module IV (subject 6)	100

Assessment comments

ONLINE STUDENTS Students are considered to be students who choose to do so from the beginning of the course, as they opt for the online form at the time of enrolment. These students will present a specific portfolio that will be explained in each module of the course, and at the beginning of the course, These students will have to contact individually with the teachers responsible for each module.

Sources of information

Basic

Gabriel, N. de (2013). ¿A educación das mulleres no século XIX: exclusión, dependencia e autonomía?. Sarmiento, 16, 7-35 Acedo, G (2012). Formación y Orientación laboral. Madrid: Anaya Multimedia Acker, J., Barry, K., and Essveld, J. (1983). Objectivity and truth: Problems in doing feminist research.. Women's Studies, 6, no. 4: 423-435. Acker, S (1989). Teachers, gender and careers. London: Lewes Falmer, Álvarez, J. (2014). Acción tutorial y orientación: aceptación, compromiso, valores: una propuesta de estilo para la intervención de tutores y orientadores.. Bilbao: Desclée de Brouwer. APPLE, M (1996). Cultural politics and education. . New York: Teachers College Press. APPLE, M (2006). Educating the "right" way: Markets, standards, God, and inequality. 2nd edition.. New York: Routledge. Askew, S. and Ross, C. (1991). Los chicos no lloran. el sexismo en educación.. Buenos Aires: Paidós. BOURDIEU, P. (2000). La dominación masculina. . Barcelona: Anagrama Botherton, F (2013). Manual de orientación. Badalona: Paidotribo Cirillo, L. (2002). Mejor huérfanas. por una crítica feminista al pensamiento de la diferencia.. Barcelona: Anthropos Cobos, A (2012). La orientación profesional y la búsqueda de empleo: experiencias innovadoras y técnicas de intervención que facilitan la inserción laboral.. Barcelona: Graó CONNELL, R. (1996). Masculinities.. Cambridge: Polity Press. CONNELL, R. (2000). Male roles masculinities and violence: a culture of peace perspective.. París: Unesco Fernández Riquelme, S (2010). La Mediación social: itinerario histórico de la resolución de conflictos sociales. Contribuciones a las Ciencias Sociales. . Contribuciones a las Ciencias Sociales. Documento en línea:www.eumed.net/rev/cccss/07/sfr.htm Gabriel, N. de (2014). "The entrance of women into the teaching profession in Spain (1855-1940)",. History of Education 43(3), 334-354. Harding, S. (1996). Ciencia y feminismo. Madrid: Morata. Harding, S. (1993). Rethinking standpoint epistemology: What is ?strong objetivity?. In Feminist Epistemologies and Value, ed. L. Alcoff and E. Potter, 49-82. London: Routledge. Igles Harding, S. (1993.). Rethinking standpoint epistemology: What is ?strong objetivity?. In Feminist Epistemologies and Value, ed. L. Alcoff and E. Potter, 49-82. London: Routledge. Iglesias, A. e Ballarín, P. (2013). ¿El mito del ?éxito? escolar de las chicas?. Revista Sarmiento, Anuario Galego de Historia da Educación, 17, 67-82. Mañeru, A (2001). La diferencia sexual en la educación. In Educar En Femenino y En Masculino. N. Blanco, 131-143. Madrid: Akal. McRobble, A (2010). ¿¿Las chicas arriba?. Las mujeres jóvenes y el contrato sexual posfeminista?. Debate Feminista, 21(41), 113-135. Miedzian, M. (1995). Chicos son, hombres serán. cómo romper los lazos entre masculinidad y violencia. Madrid: Horas y Horas. Nuñez, C., Carpintero, E., García, M., Serrano, S. y Ordóñez, X. (2011). Comprender la Orientación Educativa: manual de prácticas. Madrid: Catarata. PARASKEVA & Jurjo TORRES, (edit) (2012). Globalism and power. Iberiam educational and curriculum policies. Peter Lang Piussi, A. (2001). El sentido libre de la diferencia sexual.. Cuadernos De Pedagogía, 306, , 57-61. Piussi, A. and Mañeru, A (2006). Educación, nombre común femenino. Barcelona: Octaedro. Fundación Mujeres (2007). Rompiendo esquemas. Programa de orientación académica y profesional.. Oviedo: Instituto Asturiano de la Mujer Piussi, A. (1989). Educare nella differenza.. Turin: Rosenberg & Sellier Rodríguez, Mª. L (2011). Orientación profesional no sexista: teoría y práctica.. Saarbrücken: Editorial Académica Española Rodríguez, C. (2001). Investigaciones sobre las desigualdades de género en el sistema educativo. In Un Acercamiento . a Los Estudios De Género. A.A.V.V., 121-154.Valencia: Germania. Santana, L. E (2013). Orientación profesional. Madrid: Síntesis TORRES, J. (2009). "The Trojan Horse of curricular contents". in Michael APPLE and Luis Armando GANDIN (Edit.). The routledge international handbook of critical e TORRES, J. (1998). El curriculum oculto. Madrid: Morata TOURAINE, A. (2006). El mundo de las mujeres.. Barcelona: Paidós Varela, J., Parra, P. e Val Cubero, A. (2016). Memorias para hacer camino. Madrid: Morata. VVAA. (2010). Conciliación de la vida laboral, familiar y personal. Implantaciones de planes de igualdad en organizaciones laborales. Materiales divulgativos. Madrid: Ministerio de igualdad y Fundación Mujeres. Gabriel, N. de (2018). Emilia Pardo Bazán, las mujeres y la educación: el Congreso Pedagógico (1892) y la Cátedra de Literatura (1916. Historia y Memoria de la Educación, nº 8, 2018, 489-525. Gabriel, N. de (2018). ¿Schoolteachers, social control and profesional conflicto: government procedures brought against schoolteachers in Galicia (1859-1910)?, . History of Education, vol. 47, nº 4, 2018, pp. 466-487 Sánchez A, e Iglesias, A. (2017). Coeducación: feminismo en acción. Atlánticas. Revista Internacional de Estudios Feministas Miranda Santana, C. (2003). Género y orientación sociolaboral. Una experiencia desde la interdisciplinariedad y la integración en el currículum. Universidad de Las Palmas de Gran Canaria Bom W. (2013). Abrirse paso. Orientación laboral y profesional para mujeres. Barcelona: El Roure Editorial Ballarín, Pilar e Iglesias, Ana ((2018)). Feminismo y educación. Recorrido de un camino común. Historia de la Educación. Revista interuniversitaria,37, 37-67 Ballarín, Pilar ((2019)). ¿Por qué llamamos coeducación a la que no coeduca?. Em Rosa Cobo (ed.) La imaginación feminista. Debates y transformaciones disciplinares, pp. 165-200. Mad

